गोरखाली मियाँ भाषाको शब्द सङ्कलन

त्रिभुवन विश्वविद्यालय, मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र
सङ्कायअन्तर्गत नेपाली विषयको स्नातकोत्तर
तह दोस्रो वर्षको दसौं पत्र (५१०) को
प्रयोजनका लागि
प्रस्तुत

शोधपत्र

शोधार्थी
विष्णुप्रसाद पाठक
द्रव्यशाह बहुमुखी क्याम्पस
लक्ष्मीबजार, गोरखा
२०६९

शोध निर्देशकको सिफारिस

त्रिभुवन विश्वविद्यालय मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र सङ्काय अन्तर्गत द्रव्यशाह बहुमुखी क्याम्पसको छात्र विष्णुप्रसाद पाठकले स्नात्तकोत्तर तह नेपाली विषय द्वितीय वर्षको दसौं पत्रको प्रयोजनको निम्ति **गोरखाली मियाँ (चुरेटी) भाषाका शब्द सङ्कलन** शीर्षकको प्रस्तुत शोधपत्र मेरो निर्देशनमा तयार पार्नु भएको हो । म यस शोध कार्यबाट सन्तुष्ट छु । मेहनतपूर्वक तयार पार्नु भएको यो शोधपत्रको समुचित मूल्याङ्कन लागि नेपाली विभाग, द्रव्यशाह बहुमुखी क्याम्पससमक्ष सिफारिस गर्दछु ।

....

उपप्रा.बद्रीकुमार कार्की

द्रव्यशाह बहुमुखी क्याम्पस

लक्ष्मीबजार, गोरखा ।

मिति : २०६९/०३/०८

त्रिभुवन विश्वविद्यालय
मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र सङ्काय
द्रव्यशाह बहुमुखी क्याम्पस
लक्ष्मीबजार, गोरखा ।

स्वीकृति-पत्र

त्रिभुवन विश्वविद्यालय मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र सङ्काय अन्तर्गत द्रव्यशाह बहुमुखी क्याम्पसको छात्र विष्णुप्रसाद पाठकले स्नातकोत्तर तह, नेपाली विषयको द्वितीय वर्षको दसौं पत्रको प्रयोजनको निम्ति प्रस्तुत गर्नु भएको **गोरखाली मियाँ (चुरेटा) भाषाका शब्द सङ्कलन** शीर्षकको शोधपत्र स्वीकृत गरिएको छ ।

मूल्याङ्कन समिति

१. विभागीय प्रमुखः उपप्राध्यापक बद्रीकुमार कार्की ....

२. शोध निर्देशकः उपप्राध्यापक बद्रीकुमार कार्की ....

३. बाह्य परीक्षकः प्रा.डा माधवप्रसाद पोखरेल ....

मिति २०६९/०३/११

कृतज्ञता ज्ञापन

त्रिभुवन विशवविद्यालय मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र अन्तर्गत द्रव्यशाह बहुमुखी क्याम्पस लक्ष्मी बजार गोरखाको स्नातकोत्तर तह द्वितीय वर्ष नेपाली विषयको दशौं पत्रको प्रयोजनका लागि यो शोधपत्र तयार पारिएको हो । यो शोधपत्रमा गोरखा जिल्लामा बसोवास गर्ने मियाँ (चुरेटी) जातिको भाषाको प्रयोग हुने शब्दहरूको सङ्कलन गरिएको छ ।

शोधपत्र आफैमा एक जटिल कार्य हो । त्यसमा पनि भाषा विषयको शोधकार्य अझ चुनौतिपूर्ण हुने गर्दछ । मियाँ भाषा ज्यादै कम अनुसन्धान भएको विषय मानिन्छ । यस्तो अवस्थामा मैले गोरखा जिल्लामा बसोवास गर्ने मियाँ जातिको बोलचालमा प्रयोग हुने शब्दहरू सङ्कलन गरेर शोधपत्र तयार गरेको छु ।

उपर्युक्त शीर्षकमा शोधपत्र लेख्न स्वीकृति प्रदान गरेकोमा सर्वप्रथम त्रि.वि. अन्तर्गत पर्ने द्रव्यशाह बहुमुखी क्याम्पस लक्ष्मीबजार गोरखाप्रति कृतज्ञता प्रकट गर्दछु । आफ्ना अनेकौं कार्यव्यस्तताका बीच अमूल्य समय दिई प्रस्तुत शोधपत्रको रुपरेखा तयार पार्नेदेखि लिएर सामग्री सङ्कलन र व्यवस्थापन गर्नमा समेत सहयोग गर्दै शोधपत्रको परिष्कार र परिमार्जन गर्न प्रेरणा प्रदान गर्नुहुने आदरणीय शोधनिर्देशक गुरु उपप्राध्यापक बद्रीकुमार कार्कीप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु ।

शोधकार्य गर्दा सामग्री सङ्कलनमा सहयोग पुऱ्याउने प्यारा चेला अब्दुल अजिज मियाँ, हितैषी मित्र मौलाना रियाजुद्दीन मियाँ र अब्दुलरहमान मियाँप्रति आभारी छु । शोधपत्रको पाण्डुलिपि तयार गर्नमा सहयोग गर्ने सुपुत्र आशिष पाठक, प्रुफरिडिङ गर्न सहयोग गर्ने सुपुत्री आराधना पाठक र सामग्री सङ्कलनमा सहयोग गर्नु हुने आदरणीय दाजु शिवलाल धितालप्रति हार्दिक कृतज्ञता प्रकट गर्दछु । प्रस्तुत शोधकार्यको क्रममा प्रश्नावलीको जवाफ दिने एवं मियाँ भाषाका सम्बन्धमा अन्य जानकारी दिनुहुने सफिना खातुन र रेक्सोना खातुन लगायत भाषाका सम्बन्धमा अन्य जानकारी दिनुहुने सम्पूर्ण सूचकहरूप्रति हार्दिक कृतज्ञता प्रकट गर्दछु । केन्द्रीय पुस्तकालय कीर्तिपुर र शाखा तथ्याङ्क कार्यालय गोरखाप्रति कृतज्ञता प्रकट गर्दछु ।

नेपाली भाषाका शब्दलाई मियाँ भाषामा अनुवाद गर्नमा सहयोग गर्नु हुने निजामुद्दीन मियाँ, रहिम मियाँ, शिक्षिका जहिमा खातुनप्रति ऋणी छु । उचित समयमा समुचित सुझाव दिएर मेरो अनुसन्धान कार्यलाई अघि बढाउन सहयोग गर्नु हुने सम्पूर्ण आफन्त एवं शुभ चिन्तकहरूप्रति कृतज्ञता प्रकट गर्दछु ।

पाण्डुलिपिलाई कम्प्युटर टाइप गरी सहयोग गर्ने ग्लोवल कम्प्युटर सेन्टर गोरखा र मियाँ भाषामा सङ्कलित शब्दहरूलाई नेपाली वर्णानुक्रममा राखेर शोधपत्र व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने दीपाञ्जली कम्प्युटर सेन्टर गोरखाप्रति अविस्मरणीय आभार प्रकट गर्दछु । यस शोधकार्यका क्रममा आ-आफ्नो क्षेत्रबाट सहयोग गर्ने इष्टमित्रहरूप्रति आभारी छु ।

अन्त्यमा, प्रस्तुत शोधपत्र समुचित मुल्याङ्कनका लागि त्रि.वि. अन्तर्गत द्रव्यशाह बहुमुखी क्याम्पस नेपाली विभाग लक्ष्मीबजार, गोरखामा प्रस्तुत गर्दछु ।

मितिः २०६९/०३/०५

....
विष्णुप्रसाद पाठक
नेपाली विभाग
द्रव्यशाह बहुमुखी क्याम्पस
लक्ष्मीबजार, गोरखा ।

विषयसूची

शिर्षक पृष्ठ

पहिलो परिच्छेद

१. शोध परिचय	१-४
१.१ विषय परिचय	१
१.२ मस्या कथन	२
१.३ शोधकार्यको उद्देश्य	२
१.४ पूर्व कार्यको समीक्षा	२
१.५ अध्ययनको औचित्य	३
१.६ अध्ययनको सीमाङ्कन	३
१.७ शोध विधि	३
१.७.१ सामग्री सङ्कलन विधि	४
१.७.२ सामग्री विश्लेषण विधि	४
१.८ शोधपत्रको रुपरेखा	४

दोस्रो परिच्छेद

२. मियाँ भाषा र यसका वक्ताहरूको परिचय	५-१५
२.१ मियाँ(चुरेटा) भाषाको सामान्य परिचय	५
२.२ मियाँ (चुरेटा) भाषाका भौगोलिक क्षेत्र विस्तार	५
२.३ मियाँ (चुरेटा) भाषाका वक्ताहरूको परिचय	६
२.३.१ मुसलमानको उत्पत्ति	६
२.३.२ मुसलमानहरूको नेपाल आगमन	६
२.३.३ गोरखा जिल्लाम मुसलमानहरूको आगमन	९
२.३.४ गोरखामा मियाँहरूको विस्तार	१०
२.३.५. गोरखाली मुसलमानहरूको धार्मिक अवस्था	११
२.३.६ गोर्खाली मियाँहरूको साँस्कृतिक परम्पराहरू	१३
२.३.७ गोरखाली मुसलमानहरूको शैक्षिक अवस्था	१४
२.३.८ गोरखाली मुसलमानहरूको भेषभूषा	१४
२.३.९ गोरखाली मुसलमानहरूको पात्रो	१५

तेस्रो परिच्छेद

३. नेपाली भाषासँग नमिल्ने मियाँ भाषाका प्रचलित शब्दहरू र तिनको नेपाली अर्थ १६-४०

चौथौं परिच्छेद

४. नेपालीसँग मिल्ने मियाँ भाषाका प्रचलित शब्दहरू ४१-६५

पाँचौं परिच्छेद

५. मियाँ भाषाको प्रकृति एवं नेपाली भाषाको प्रभाव ६६-७०

छैंटौं परिच्छेद

६. उपसंहार ७०-७१